

ที่ ศธ ๐๕๐๘/ว ๔๘๕

ถึง มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้จัดโครงการสัมมนา เรื่องพระพุทธศาสนา
กับการสร้างคนดีมีคุณธรรม เมื่อวันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๐ ณ ห้องราชเทวีแกรนด์บอลรูม ชั้น ๓ โรงแรมเอเชีย
ราชเทวี กรุงเทพฯ โดยได้รับเกียรติจากศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี
เป็นวิทยากรบรรยายพิเศษ ในหัวข้อ “อัญเชิญพระราชกระแส ให้สถานศึกษาสร้างคนดีให้แก่มานเมือง” นั้น

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้ดำเนินการรวบรวมข้อเสนอและข้อคิดเห็นจาก
การระดมสมองในการประชุมกลุ่มย่อย เรื่อง “การจัดกิจกรรมในและนอกหลักสูตรเพื่อให้อุดมศึกษาสร้าง
คนดีให้แก่มานเมือง” โดยจัดทำเป็นข้อสรุปสาระสำคัญจากการสัมมนาประกอบด้วย แนวทาง ข้อเสนอของ
นักศึกษา และข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาได้รับความรู้และแนวคิดที่เป็นประโยชน์ใน
การพัฒนาตนและนำไปปลูกฝังให้เยาวชนเป็นคนดี มีคุณธรรม รายละเอียดตามเอกสารที่แนบ

เรียน อธิการบดี

- สกธ. ส่งสรุปสาระสำคัญ
จากสารสัมมนา ทางจดหมาย
ไปทางเอกสารเพื่อไม่ขาด
ได้ดลสารคนดีให้แก่มานเมือง
- เน้นการผล ทุกระดับ: ภาวนา/สธ
- ส่งไปทาง...

นท

18 เม.ย. 2560

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐

อ.อภินันท์

18 เม.ย. 60

สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา

กลุ่มส่งเสริมการเรียนรู้ประสบการณ์กับชุมชน

โทร. ๐ ๒๐๓๙ ๕๕๖๖-๘

โทรสาร ๐ ๒๐๓๙ ๕๖๕๒, ๐ ๒๐๓๙ ๕๖๕๓

สิ้น ๓๔๘๐

18 เม.ย. 2560

18 เม.ย. 2560

18 เม.ย. 60

18 เม.ย. 60

18 เม.ย. 60

สรุปสาระสำคัญจากการสัมมนา
โครงการสัมมนา เรื่อง พระพุทธศาสนากับการสร้างคนดีมีคุณธรรม
วันที่ ๘ มีนาคม ๒๕๖๐
ณ ห้องราชเทวีแกรนด์บอลรูม ชั้น ๓ โรงแรมเอเชีย กรุงเทพมหานคร

๑. หัวเรื่องการสัมมนา การจัดกิจกรรมในและนอกหลักสูตรเพื่อให้ผู้นักศึกษาสร้างคนดีแก่บ้านเมือง

๒. เหตุและผลในการจัดสัมมนา

๒.๑ พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

“การศึกษาต้องมุ่งสร้างพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน ใน ๔ ด้าน ประกอบด้วย การมีทัศนคติที่ถูกต้อง
พื้นฐานชีวิตที่มั่นคงเข้มแข็ง มีอาชีพ/มีงานทำ และ เป็นพลเมืองดี”

๒.๒ พระบรมราโชวาท รัชกาลที่ ๙

“.....ผู้ที่เป็นครูอาจารย์นั้น ใจว่าจะมีแต่ความรู้ในทางวิชาการและในทางการสอนเท่านั้นก็หาไม่
จะต้องรู้จักอบรมเด็ก ทั้งในด้านศีลธรรม จรรยาและวัฒนธรรม รวมทั้งให้มีสำนึกความรับผิดชอบ
ในหน้าที่ และในฐานะที่จะเป็นพลเมืองดีของชาติต่อไปข้างหน้า....”

๒.๓ แนวคิดสถานการณ์วิกฤตของประเทศรอบด้าน

๒.๓.๑ วิกฤตคอร์รัปชัน

๒.๓.๒ วิกฤตคุณธรรม

๒.๓.๓ วิกฤตการศึกษา

๒.๓.๔ วิกฤตเยาวชน

ตลอดจนด้านอื่นๆ อีกมากมาย ซึ่งต้นเหตุประการสำคัญ ล้วนเกิดจากการขาดคุณธรรมของคนแทบทั้งสิ้น

๒.๔ ภาพสะท้อนพฤติกรรมของนิสิตนักศึกษาในปัจจุบัน เช่น

๒.๔.๑ ความไม่ซื่อสัตย์ทางวิชาการ มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น

๒.๔.๒ สนใจการเรียนรู้ทางวิชาการลดลง

๒.๔.๓ มีพฤติกรรมในการใช้ชีวิต สะท้อนถึงการเสพติดสิ่งเสพติดต่างๆ จนมีผลต่อการเรียนรู้ เช่น ติด
เกมส์ ติดอินเทอร์เน็ต ติด social media เป็นต้น

๒.๔.๔ ความสามารถในการวิเคราะห์ อะไร คือ คุณค่าแท้ คุณค่าเทียม เกิดภาวะสับสนทางจริยธรรม

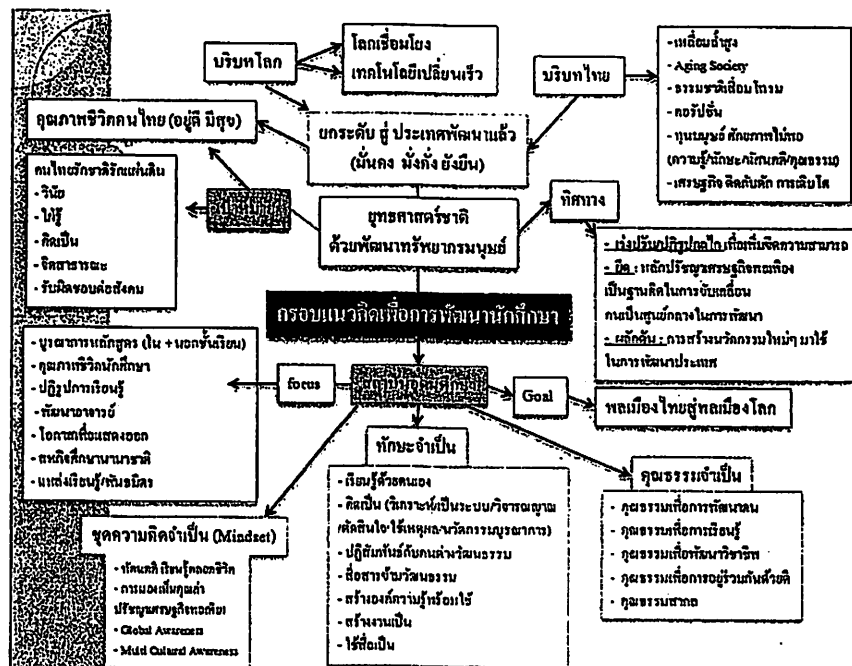
๒.๔.๕ มีพฤติกรรมการปรุงแต่งตนเองอย่างขาดความรู้เท่าทัน

๒.๔.๖ ใช้เสรีภาพ อย่างเกินขอบเขต

๒.๔.๗ ค่านิยมไทยที่มุ่งเน้น ความมั่งคั่งวัตถุเท่าที่ ความสุภาพ อ่อนน้อม เริ่มหายไป

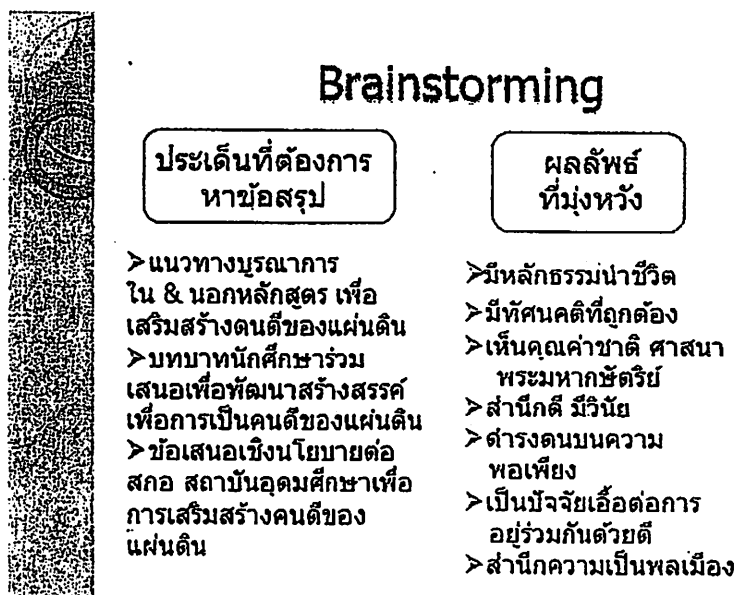
๒.๕ ขณะที่ทิศทางของประเทศตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี หรือ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ระยะที่ ๑๒ ตลอดจนแผนแม่บทส่งเสริมคุณธรรมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ (พ.ศ.๒๕๕๙ – ๒๕๖๔) ได้มุ่งเน้น ความ
จำเป็น ในการยกระดับทรัพยากรมนุษย์ เพื่อสนับสนุนการเดินหน้าของประเทศ เพื่อสร้างความมั่นคง มั่งคั่งและ
ยั่งยืน ทั้งในด้านการยกระดับสมรรถนะ และยกระดับคุณธรรม ซึ่งได้เน้นประเด็นที่จำเป็นต้องเร่งยกระดับใน ๖
ด้านสำคัญ คือ สำนึกดี มีวินัย พึ่งพาตนเอง คิดเป็น รู้รักสามัคคี เป็นปัจจัยเอื้อต่อการอยู่ร่วมกันด้วยดี และมี
สำนึกของความเป็นพลเมือง

๒.๖ กรอบความคิดในการพัฒนานักศึกษา เมื่อเชื่อมโยงกับ ยุทธศาสตร์ดังกล่าว

๒.๗ จากพฤติกรรมนักศึกษา ในข้อ ๒.๔ จึงเกิดประเด็นคำถามว่า ในขณะที่ประเทศกำลังต้องการ “การเดินหน้า” สถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องพิจารณาว่า เรากำลังสร้างนิสิตนักศึกษาและบัณฑิตรุ่นใหม่ ให้พร้อมเป็น “กำลังบ้านเมือง” หรือ “ภาระของบ้านเมือง”

๓. กรอบความคิดในการสัมมนา

๔. สรุปสาระสำคัญการระดมความคิดเห็น เรื่อง การจัดกิจกรรมในและนอกหลักสูตรเพื่อให้ผู้ดุษฎีศึกษาร่างคนดีแก่บ้านเมือง

๔.๑ แนวทางการบ่มเพาะหรือปลูกฝังเพื่อสร้างคนดีเพื่อบ้านเมือง ของสถาบันอุดมศึกษา

๔.๑.๑ สร้างกระบวนการเพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อสร้างวิสัยทัศน์ “แนวทางการบ่มเพาะซึ่งมีรูปแบบที่หลากหลาย” ทั้งภายในสถาบันและระหว่างสถาบัน ตลอดจนเพื่อรวบรวมองค์ความรู้พร้อมใช้ เนื่องจากในปัจจุบัน แนวทางการบ่มเพาะหรือปลูกฝังที่มีประสิทธิภาพ ยังเป็นองค์ความรู้ที่มีจำกัด และยังไม่ทันกับสถานะที่เปลี่ยนไปของนักศึกษายุคใหม่

๔.๑.๒ สร้างกระบวนการคัดเลือก “นักศึกษาต้นแบบ” เพื่อทำหน้าที่ในการเป็นเป็นทูตทางการสื่อสาร ไปยังเพื่อนนักศึกษา หรือ ขยายผลในการดำเนินกิจกรรมต่อไป

๔.๑.๓ จัดกิจกรรมอบรมแกนนำรุ่นพี่ที่จะปฏิบัติกิจกรรมรับน้องใหม่ เพื่อให้รุ่นพี่ได้ถ่ายทอดทัศนคติที่ถูกต้อง ไปยังรุ่นน้องต่อไป

๔.๑.๔ สร้างกระบวนการเพื่อเสริมสร้าง “แรงจูงใจใฝ่ดี” ให้เกิดขึ้นแก่นักศึกษา เพื่อต่อยอดความมั่นใจในวิถีชีวิตที่ตนเองปฏิบัติ และยังเป็นแบบอย่างให้แก่เพื่อนนักศึกษาต่อไป

๔.๑.๕ สร้างกิจกรรม ดี-พาสปอร์ต เพื่อสนับสนุนให้นักศึกษาได้มีโอกาสเข้าร่วมในกิจกรรมความดี ในรูปของ ทรานสคริปต์กิจกรรม มากขึ้น

๔.๑.๖ อบรมกิจกรรมพัฒนาสติและสมาธิ แก่อาจารย์และบุคลากร เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาสติและสมาธิของผู้เรียน ในช่วงต้นของชั่วโมงเรียน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมแก่ผู้เรียน และทำให้ผู้เรียนได้มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาสติและสมาธิ มากขึ้น

๔.๒ ข้อเสนอของนักศึกษาต่อแนวทางการบ่มเพาะหรือปลูกฝังเพื่อสร้างคนดีเพื่อบ้านเมือง ของสถาบันอุดมศึกษา

๔.๒.๑ เสนอให้สถาบันสร้างรายวิชาที่มุ่งพัฒนาคุณธรรมแก่นักศึกษา เป็นการเฉพาะ เพื่อให้ นักศึกษาได้เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง

๔.๒.๒ ในการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ทางด้านคุณธรรม ควรจัดหาสื่อและกิจกรรม ที่เหมาะสมกับวัยของนักศึกษา ทำให้นักศึกษาสามารถเข้าถึงคุณธรรมด้วยภาษาที่เข้าใจได้ง่าย ไม่ซับซ้อน และสื่อที่นำมาใช้ ควรเป็นสื่อในรูปแบบใหม่ๆ เช่น แอปพลิเคชัน เพื่อให้นักศึกษาเข้าถึงได้ง่าย

๔.๒.๓ เสนอจัดให้มีการประกวดสื่อคุณธรรมที่นักศึกษาเป็นผู้ดำเนินการ เพื่อสร้างแรงจูงใจให้ นักศึกษาสนใจในเรื่องดังกล่าวมากขึ้น

๔.๒.๔ เสนอให้สถาบันอุดมศึกษา จัดหาแหล่งเรียนรู้ เวที เพื่อสร้างโอกาสการเข้าร่วม ตลอดจน สถานที่เพื่อสร้างโอกาสให้นักศึกษาได้แสดงออกซึ่งศักยภาพของตน

๔.๒.๕ เสนอให้สถาบันอุดมศึกษา ได้ให้ความสำคัญในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง สม่าเสมอ

๔.๒.๖ เสนอให้สถาบันอุดมศึกษาได้เสริมสร้างความสัมพันธ์ ๓ ประสาน คือ บ้าน วัด โรงเรียน เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงในการสนับสนุนการพัฒนาคุณธรรมและลักษณะนิสัยนักศึกษาตามที่มีมุ่งหวัง ทั้งนี้การสานความสัมพันธ์ควรให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

๔.๓ ข้อเสนอเชิงนโยบาย เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้เกิดการบ่มเพาะหรือปลูกฝังเพื่อสร้างคนดีเพื่อ
บ้านเมือง ของสถาบันอุดมศึกษา

๔.๓.๑ ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อกระทรวงศึกษาธิการ

๑. กระทรวงศึกษาธิการ พึงกำหนดแนวทางการพัฒนานักศึกษา ในแต่ละระดับการศึกษาที่
ชัดเจน และมีความต่อเนื่องเชื่อมโยงกัน เพื่อให้เห็นถึงเส้นทางในการพัฒนาและจุดเน้นที่ชัดเจน สะท้อนถึง
ความต้องการกำลังคนอย่างมีทิศทางของประเทศ เพื่อเป็นกรอบเพื่อให้สถานศึกษาได้ปฏิบัติเพื่อให้เกิดความ
เชื่อมโยงกัน ปัจจุบัน ทิศทางยังขาดความชัดเจนและไม่เป็นเอกภาพ ขาดการรับรู้ร่วมกันในภาพรวมของการสร้าง
คนทางการศึกษา

๔.๓.๒ ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ควรแสวงหาแนวทางในการกำหนดนโยบายใน
การเร่งเสริมสร้างคนดีของบ้านเมืองตามกรอบทิศทางของประเทศ เพื่อให้ผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาได้แสวงหา
แนวทางการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกับทิศทางของประเทศดังกล่าว

๒. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ควรเป็นหน่วยงานสร้างทิศทางหลักของการ
พัฒนากำลังคนในระดับอุดมศึกษา เพื่อให้เกิดทิศทางร่วมในการดำเนินงานของทุกสถาบัน เนื่องจากในปัจจุบันยัง
เป็นไปในลักษณะต่างสถาบันต่างทำ

๓. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ควรกำหนดนโยบายเพื่อจัดระเบียบสิ่งแวดล้อม
ภายในสถาบันเพื่อเกื้อกูลต่อการพัฒนานักศึกษา ตลอดจนจัดระเบียบสิ่งแวดล้อมรอบสถาบัน โดยบูรณาการการ
ดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ที่เกี่ยวข้อง

๔. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาควรทบทวนการส่งเสริมเครือข่ายสถาบัน
อุดมศึกษาด้านพัฒนานักศึกษา เนื่องจากเกิดความซับซ้อนและความไม่เป็นเอกภาพการดำเนินงาน เป็นการสร้าง
ภาระเพิ่มเติมแก่สถาบันอุดมศึกษา หากสามารถยุบรวมภารกิจ จะทำให้การดำเนินงานเครือข่ายจะมีประสิทธิภาพมาก
ขึ้น

๕. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ควรผลักดันให้ผู้ที่จะเข้าสู่ตำแหน่งทางการ
บริหาร ต้องผ่านหลักสูตรนักบริหารในระดับต่าง ๆ ทั้งนี้หลักสูตรดังกล่าวต้องมีวิชาที่เกี่ยวกับ “การพัฒนา
นักศึกษา” เพื่อให้ผู้จะมาเป็นผู้บริหารให้ความสำคัญมากขึ้น

๖. มีข้อเสนอให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้กำหนดพันธกิจ “การสร้างคนดี
ให้แก่วัยรุ่น” เป็นพันธกิจสำคัญของสถาบันอุดมศึกษา และควรกำหนด KPI เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำเร็จใน
เรื่องดังกล่าว

๔.๓.๓ ข้อเสนอเชิงนโยบายต่อสถาบันอุดมศึกษา

๑. สถาบันอุดมศึกษาควรแสวงหาแนวทางส่งเสริม สนับสนุน ให้ทุกภาคส่วนในสถาบัน ได้มี
ส่วนร่วมในการสนับสนุนการพัฒนานักศึกษา เพื่อให้เป็น “คนดีของบ้านเมือง”

๒. การพัฒนานักศึกษา ควรมีทิศทางที่ชัดเจน และการดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่อง จึง
เสนอให้สถาบันอุดมศึกษานำแนวคิดการสร้าง แผนพัฒนานักศึกษา โดยใช้ขั้นปีเป็นฐาน ด้วยการสร้าง Roadmap
ที่แสดงให้เห็นถึงความต่อเนื่อง และมีกรอบความคิดที่ชัดเจนในการพัฒนานักศึกษาในแต่ละชั้นปี

๓. ควรมีการสร้างเวทีเพื่อให้ ผู้บริหารกับนักศึกษา ได้มีโอกาสถ่ายทอดหรือแสดงความ
คิดเห็นในเชิง การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เพื่อจะได้เกิดความเข้าใจระหว่างกัน และสถาบันเองได้เรียนรู้ความ

ต้องการของนิสิตนักศึกษามากขึ้น

๔. สถาบันอุดมศึกษา ควรแสวงหา “ช่องทางการสื่อสาร” คุณธรรมสำคัญสู่นักศึกษา เพื่อให้เกิดการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง การถ่ายทอดของสถาบันจะให้นักศึกษาเกิดความตระหนักในการประพฤติปฏิบัติเพราะรับรู้ได้ว่า สิ่งนี้คือประเด็นที่สถาบันให้ความสำคัญ

๕. สถาบันอุดมศึกษา ควรแสวงหาแนวทางในการพัฒนาอาจารย์ เพื่อให้เป็นคนต้นแบบที่ดีแก่นักศึกษา

๖. สถาบันอุดมศึกษา ควรแสวงหา “ผู้ทรงคุณวุฒิ” “ที่ปรึกษา” หรือ “ผู้รู้ผู้เล่น” เพื่อมาให้คำแนะนำแนวทางในการพัฒนานักศึกษาของสถาบัน

๗. การซึมซับคุณธรรมที่ดี สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องสร้างบทลงโทษที่ชัดเจน เพื่อสร้างการเรียนรู้แก่นักศึกษา ทั้งนี้ควรมีการถ่ายทอดเพื่อให้เกิดการรับรู้โดยทั่วกัน
